

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “ชีวิตการทำงานและสวัสดิการสำหรับมารดาที่เลี้ยงบุตรตามลำพัง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการทำงาน สวัสดิการที่ได้รับ และความต้องการ สวัสดิการของมารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง ศึกษาเชิงคุณภาพ โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกตและการสัมภาษณ์เจาะลึก มารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง 2 กลุ่ม คือ ผู้ประกอบอาชีพ อิสระ 10 คน และลูกจ้าง 10 คน

ผลการศึกษาพบว่า มารดาที่เลี้ยงบุตรตามลำพังทั้งสองกลุ่มมีอายุระหว่าง 34-55 ปี รายได้ต่ำสุดเดือนละ 8,000 บาท รายได้สูงสุดของผู้ประกอบอาชีพอิสระ คือ 30,000 บาท/เดือน ลูกจ้าง 40,000 บาท/เดือน ผู้ให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนมารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง คือ เพื่อน บ้าน บุคคลในครอบครัว และเพื่อนร่วมงาน/หุ้นส่วน มารดาเลี้ยงบุตรตามลำพังประสบปัญหา ด้านการเงินมากที่สุด รองลงมา คือ ปัญหาการทำงาน การเลี้ยงบุตร และปัญหาส่วนตัว ตามลำดับ

งานของผู้ประกอบอาชีพอิสระ ได้แก่ นวดแผนไทย ขายเสื้อผ้า ขายกระเป๋าและรองเท้า ขายของชำ ซักรีดเสื้อผ้าและเลี้ยงเด็ก ขายเนื้อสุกร และรับจ้างทำงานบ้าน มีทั้งงานต่อเนื่อง และเป็นครั้งคราว ทำงานตั้งแต่ 9 ชั่วโมงขึ้นไป ส่วนผู้ที่เป็นลูกจ้างเอกชนและลูกจ้างหน่วยงานราชการ ทำงานวันละ 8 ชั่วโมง มีสภาพการทำงานและสวัสดิการสอดคล้องกับกฎหมายแรงงาน ปัจจุบันมี ผลต่อการประกอบอาชีพ ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว สถานภาพสมรส และบุคคลผู้ ชักนำมาประกอบอาชีพ ผู้ประกอบอาชีพอิสระประสบปัญหาสำคัญ คือ เงินทุนสำหรับประกอบ อาชีพ ส่วนลูกจ้างประสบปัญหาขาดโอกาสเลื่อนตำแหน่ง สวัสดิการที่มารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง ทั้งสองกลุ่มต้องการ คือ บริการรักษาพยาบาลฟรี ให้การศึกษาสำหรับบุตรจนจบระดับปริญญา ตรี โดยผู้ปกครองไม่ต้องออกค่าใช้จ่ายทั้งหมดหรือออกบางส่วน หรืออย่างน้อยจนจบการศึกษา ภาคบังคับ (12 ปี) ผู้ประกอบอาชีพอิสระที่ไม่มีที่อยู่เป็นของตนเอง ต้องการบ้าน และประสงค์ให้ หน่วยงานรัฐเป็นสื่อกลางด้านการเช่าซื้อ เงื่อนไขการเช่าซื้อกับสถาบันการเงินที่อยู่ในวิสัยซึ่ง สามารถจ่ายได้โดยไม่เดือดร้อนเกินไป

ผู้ศึกษาเสนอแนะให้หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องประสานงาน และสนับสนุน หรือ ผลักดันให้เกิดการสร้างเครือข่ายของมารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง และส่งเสริมการจัดสวัสดิการ และบริการสังคมขั้นพื้นฐานสำหรับมารดาเลี้ยงบุตรตามลำพังที่ประสบปัญหาในรูปแบบสวัสดิการ ทางเลือก หากเกินกำลังของมารดาเลี้ยงบุตรตามลำพังซึ่งพยายามช่วยเหลือตนเองอย่างสุด

ความสามารถแล้ว มารดาเลี้ยงบุตรตามลำพังอาจขอรับความช่วยเหลือจากบุคคลใกล้ชิด
ซึ่งบุคคลใกล้ชิดควรสนับสนุนตามสมควร นายจ้างควรให้โอกาสด้านการจ้างงาน การเลื่อน
ตำแหน่ง และความเสมอภาคในการทำงานแก่มารดาเลี้ยงบุตรตามลำพัง แต่ที่สำคัญ คือ มารดา
เลี้ยงบุตรตามลำพังควรรับผิดชอบงานในหน้าที่อย่างดีที่สุดเพื่อประโยชน์ของตนเองและองค์กร